

kunnskap gis et videre gyldighetsområde enn det er grunnlag for. Boken problematiserer i altfor liten grad slike forhold, og redigeringen kan tyde på at forfatterne i liten grad har vært seg dem bevisst.

Min andre innvending er at boken er så sterkt rettet mot amerikanske forhold at det i betydelig grad går utover relevansen for andre lesere. Omtalen av sentrale kliniske og patofysiologiske forhold kan naturligvis være gyldig, men når både epidemiologi, etikk, eldreomsorg, jus og organisering av helsetjenester for gamle eksemplifiseres og begrunnes ut fra forholdene i USA, blir faktisk en ikke ubetydelig del av boken uinteressant for oss.

For lesere og sykehusavdelinger som skal ha flere internasjonale referanseverk i geriatri, bør nok dette være ett av dem. Men skal man bare ha ett slikt verk, er ikke dette mitt førstevalg.

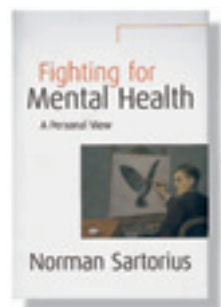
Torgeir Bruun Wyller

Geriatrisk avdeling
Ullevål universitetssykehus

Globalt perspektiv på psykiatrien

Norman Sartorius
Fighting for mental health

A personal view
256 s, tab, ill. Cambridge: Cambridge University Press, 2002. Pris GBP 30
ISBN 9-521-58243-1

Denne boken er skrevet av en av vår tids mest prominente og innflytelsesrike psykiatere, Norman Sartorius, mangeårig direktør for avdelingen for mental helse i World Health Organization, senere president

i World Psychiatric Association og Association of European Psychiatrists. Den henvender seg i første rekke til psykiatere og representerer Sartorius' syn på mange problemer psykiatrien står overfor i verden i dag. Noen av kapitlene er hentet fra foredrag han har holdt, eller publikasjoner han har utgitt.

Boken har tre hoveddeler. Første del handler om sammenhengen mellom helseprogrammer generelt og mentale helseprogrammer. Forfatteren fremhever at de bør være mer integrert fordi psykiske problemer lett overses i somatiske helseopplegg og somatiske problemer lett overses i psykiatriske programmer. Ytterligere vansker med integrasjon skyldes de stigmata som fortsatt knyttes til psykiske lidelser.

I neste del gjennomgås psykiatriens stilling innen primærhelsetjenesten og psykiateres bekymring for at psykiske lidelser ikke vies nok oppmerksomhet der. Veien å gå er å gi medarbeidere i primærhelsetjenesten best mulig kunnskap om psykiske lidelser og behandlingen av dem.

I tredje del gjennomgås behovet for mer spesifikke psykiatriske behandlingsopplegg. Sartorius fremhever her viktigheten av å inkludere familieprogrammer og selvhjelpsgrupper med veiledning.

Avslutningsvis påpeker han hvor liten tyngde psykiatriske behandlingsopplegg har i utviklingsland der så mange andre tiltak også er mangelfulle, og der strategien i oppbyggingen av psykiatrisk service må ta hensyn til lokale forhold.

Den psykiatrisk interesserte lege vil ha stort utbytte av å lese denne tankevekkende boken fra en så internasjonalt orientert forfatter. Mye vil nok fortone seg som velkjent stoff, en del også som kontroversielt. Boken er skrevet i en relativt populær form og tar også opp mange problemer vi sysler med i norsk psykiatri. Den fortjener å bli lest av mange.

Nils Retterstøl

Klinikk for psykiatri
Aker universitetssykehus

God innføring i klinisk medisin

Torben Schroeder, Svend Schulze, Jannik Hilsted, Jan Aldershvile, red.

Basisbog i medicin & kirurgi

3 utg. 850 s, tab, ill. København: Munksgaard Danmark 2004. Pris DKK 968
ISBN 87-628-0402-2

Dette er en innføring i indremedisin og kirurgi for medisinstudenter i startfasen av klinisk praksis. Etter noen generelle og korte kapitler om journalføring, anestesi, væske- og elektrolyttbehandling,

ernæring og akuttmedisin kommer de organspesifikke kapitlene.

Det er lagt vekt på de vanligste sykdommene og skadene, noe som er fornuftig på dette nivået. Boken er rikelig illustrert med gode tegninger, bilder og tabeller. Jeg anbefaler den til studenter, lærere i indremedisin/kirurgi, og den vil være kjærkommen på de fleste vaktrom.

Bjørn Bendz

Hjertemedisinsk avdeling
Rikshospitalet

Pasientinformasjon om glukosamin

Jerk W. Langer

Glucosamin og slidgikt

Naturens egen gigtmedisin. 96 s, tab, ill.
Nyt Nordisk Forlag, 2004. Pris DKK 129
ISBN 87-17-03733-6

Forfatteren er dansk lege og vitenskapsjournalist og har bak seg bøker om kosttilskudd, vitaminer og mineraler, barnesykdommer, alternativ behandling, samt *Den store legeboken*, også utgitt på norsk. Han har således bevist sin evne til å komme med

en populærvitenskapelig og lettest fremstilling. Målgruppen her er pasienter med artrose. Allerede i forordet kaller han effekten av glukosamin for en revolusjon og forteller at han på sin hjemmeside har fått mye respons på de gode resultatene av glukosaminbehandling.

Boken gir en meget god oversikt over leddfysiologi og sykdomslære for pasienter. I andre halvdel kommer forfatteren inn på behandlingsmuligheter ved artrose.

Vektleggingen av tverrfaglige behandlingsmuligheter er positiv, også i lys av den økte oppmerksomheten som artrose som er i ferd med å utvikles blant revmatologer i Norge.

Glukosamin er ingen mirakelmedisin, fremhever forfatteren. Man kan være enig eller uenig i påstanden om at midlet har en fremtredende plass i artrosebehandlingen, men forfatteren spesifiserer i alle fall noen steder i teksten at dette hovedsakelig gjelder knærne. Boken avsluttes med noen nyttige hverdagsråd til artrosepasienter.

Resultatene fra noen viktige studier presenteres nokså summarisk i denne boken. Denne svakheten kan være akseptabel i helsepedagogisk sammenheng, men underbygger ikke helt forfatterens konklusjon om at jo tidligere i forløpet pasienten tar glukosamin, desto større vil sjansen for effekt være.

Bokens verdi ligger like mye i generell informasjonen om artrose som i omtalen av glukosamin. For artrosepasienten kan den være meget nyttig. Medisinere har også behov for å lære mer om glukosamin, men boken er for generell til å dekke legens behov.

Till Uhlig

Nasjonalt revmatologisk rehabiliterings- og kompetansesenter
Diakonhjemmet sykehus